

Informatieblad

VAART IN DE ZAAAN!

De Zaan klaar voor de toekomst

De voorbereidende werkzaamheden voor de opwaardering van de Zaan zijn in volle gang. Eind 2014, na de verbreding van de Zaanbrug tussen Wormer en Wormerveer, de vernieuwing van de Wilhelminasluis in Zaandam en het verdiepen van de vaargeul, zal de vaarweg volledig klaar zijn voor de toekomst!

De Zaan beter bevaarbaar

De Zaan is een belangrijke vaarroute voor de beroepsvaart tussen het Noordzeekanaal, de Zaanstreek en de Kop van Noord-Holland. Het programma 'Vaart in de Zaan!' heeft als doel de bevaarbaarheid van de Zaan te verbeteren. Door de uitvoering van het programma wordt de Zaan beter bereikbaar voor de binnenvaartschepen van de toekomst (CEMT-klasse Va: tot maximaal 110 meter lang, 11,4 meter breed en een diepgang van 4 meter). De provincie Noord-Holland zet hiermee in op een verschuiving van het vervoer over de weg naar meer vervoer over het water en een verbetering van de leefbaarheid in de regio.

Verbeteringen

In 1997 is het programma Vaart in de Zaan! gestart en een groot aantal maatregelen is al uitgevoerd. Zo zijn de Bernhardbrug en Julianabrug vervangen, is de Zaan al een eerste keer uitgebaggerd, zijn de bedieningstijden van bruggen verruimd en is een systeem van centrale afstandsbediening geïnstalleerd. Inmiddels is ook overeenstemming bereikt over de vernieuwing van de Wilhelminasluis in Zaandam, de verbreding van de Zaanbrug en het verder uitbaggeren van de Zaan.

Samenwerking

In het kader van Vaart in de Zaan! werkt de provincie Noord-Holland samen met de gemeenten Zaanstad en Wormerland, het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Rijkswaterstaat, de Kamer van Koophandel, EVO en Koninklijke Schuttevaer.

Vaart in de Zaan! is een samenwerkingsverband van

Vernieuwen van de Wilhelminasluis

Scheepvaart en waterbeheer

De Wilhelminasluis is sinds de aanleg in 1903 in eigendom en beheer geweest bij het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Destijds had de sluis naast een functie voor het doorlaten van de scheepvaart ook een belangrijke functie in het waterbeheer. Door de ingebruikname van het naastgelegen Zaangemaal in de jaren zestig is de waterbeheerfunctie grotendeels komen te vervallen. Wel maakt de sluis nog onderdeel uit van de primaire waterkering en vormt een belangrijke schakel in de bescherming van het land tegen het water. Sinds 2010 is de sluis in eigendom en beheer bij de provincie Noord-Holland.

Naar een moderne schutsluis

De huidige sluis heeft ter plaatse van de Wilhelminabrug en de Beatrixbrug een maximale doorvaartbreedte van 12 meter. De lengte van de kolk bedraagt nu 120 meter. Voor de binnenvaartschepen van de toekomst is dit niet voldoende. Ook moet de sluis dieper worden, zodat zwaarder beladen schepen kunnen passeren. Verder is de vormgeving van de sluis (‘komsluis’) niet meer van deze tijd en is de sluis na meer dan 100 jaar aan vervanging toe. De provincie Noord-Holland zal de sluis vervangen door een volledig nieuwe schutsluis met een doorvaartbreedte van 14 meter, een kolk lengte van circa 156 meter en een drempeldiepte van 4,7 meter. Ook de beide bruggen worden vernieuwd. Een lange rechte sluis is voor de combinatie van beroepsvaart en recreatievaart veiliger: de recreatievaart ligt straks bij het passeren van de sluis achter de beroepsvaart. Door de moderne rechte vorm zal het schutproces in de toekomst efficiënter verlopen.

Ingrijpende bouwwerkzaamheden

Het vernieuwen van de sluis in het stadscentrum van Zaandam is een ingrijpende gebeurtenis. Dit zal voor alle gebruikers van de vaarweg en de bewoners en bedrijven in de omgeving van de sluis zeker niet onopgemerkt blijven. De provincie houdt rekening met een totale bouwtijd van circa twee jaar. Helaas is het onmogelijk de Wilhelminasluis te vervangen zonder stremming voor de scheepvaart. Wel wordt er alles aan gedaan om dit tot een minimum te beperken. Samen met de bedrijven langs de Zaan en andere gebruikers onderzoekt de provincie omleidingroutes voor de scheepvaart en andere maatregelen die de hinder beperken. Voor het verkeer over de weg in het centrum van Zaandam zal in beginsel altijd één van beide bruggen beschikbaar zijn.

Huidige Wilhelminasluis met komvormige sluisolk

Impressie van de toekomstige Wilhelminasluis met rechte vorm

Planning vernieuwen Wilhelminasluis en bruggen

Vorbereidingen	2009-2011
Aanbesteding	2012
Uitvoering	2013-2014

Vernieuwen van de Zaanbrug

Grotere doorvaartbreedte

De Zaanbrug tussen Wormer en Wormerveer dateert van midden jaren zestig van de vorige eeuw en is aan vervanging toe. De brug is gedeeld eigendom van de gemeenten Wormerland en Zaanstad. De provincie Noord-Holland voert namens de gemeenten de regie over de vernieuwing van de Zaanbrug. De nieuwe brug zal worden gebouwd op de huidige locatie en blijft ook in de toekomst gesloten voor vrachtverkeer. De bestaande brug wordt vervangen door een geheel nieuwe brug, waarbij de doorvaartbreedte wordt vergroot van 12 naar 16,5 meter. Om het aantal brugopeningen te beperken wordt gestreefd naar vergroting van de doorvaarthoogte, maar de mogelijkheden hiervoor zijn beperkt.

Unieke locatie

De Zaanbrug is in ruimtelijke en historische zin onlosmakelijk verbonden met de gemeentelijke wegenstructuur en de omliggende bebouwing. De locatie van de Zaanbrug is uniek: ingeklemd tussen historische fabrieksgebouwen aan de kant van Wormer en statige kantoorvilla's aan de Zaanweg te Wormerveer. Dit vormt een belangrijk vertrekpunt bij het ontwerp van de nieuwe brug. Uitgangspunt is verder dat bewoners, bedrijven en belanghebbende organisaties actief worden betrokken bij de vormgeving van de nieuwe brug.

Verkeersmaatregelen tijdens de bouw

De bouw van de nieuwe brug zal naar verwachting circa 1,5 jaar in beslag nemen. Voordat de bestaande brug uit het verkeer wordt genomen, zorgt de provincie voor de nodige verkeersmaatregelen om het verkeer tijdens de bouwfase goed te reguleren. Het wegverkeer wordt omgeleid via de Prins Clausbrug. Voor het langzaam verkeer (fietsers en voetgangers) is tijdens de bouwfase een tijdelijke brugverbinding beschikbaar. Deze kan in noodsituaties ook gebruikt worden door de hulpdiensten (politie en ambulance). De hinder voor de scheepvaart zal beperkt blijven: alleen op een aantal kritische momenten (zoals het inhijzen van de brugklep) zal sprake zijn van een stremming van de vaarweg.

De huidige Zaanbrug dateert van midden zestiger jaren

De Zaanbrug met op de achtergrond historische fabrieksgebouwen

Planning vernieuwen Zaanbrug

Vorbereidingen	2010-2012
Aanbesteding	2012
Uitvoering	2013-2014

Verdiepen van de Zaan

Gemeente Zaanstad gaat de Zaan uitbaggeren vanaf de Den Uijlbrug in Zaandam tot aan Oostknollendam

Om de Zaan beter bevaarbaar te maken voor grote schepen, is het nodig dat de Zaan verdiept wordt. De gemeente Zaanstad zal eind 2011 starten met het uitbaggeren van de vaargeul vanaf de Den Uijlbrug in Zaandam tot aan Oostknollendam tot een waterdiepte van 5 meter. Deze werkzaamheden zijn een vervolg op het baggerwerk dat in 2006 is uitgevoerd.

Ter voorbereiding van het baggerwerk voert de gemeente Zaanstad diverse onderzoeken en inspecties onder water uit. Zo hebben duikers gezocht naar archeologisch waardevolle objecten en gaan ze nog onderzoeken of er mogelijk 'niet gesprongen explosieven' in de Zaan liggen. Ook gaat de gemeente kabels en leidingen op de bodem van de Zaan verleggen. Dit gebeurt onder andere ter hoogte van de Juliana-brug en de Zaanweg. De hinder voor de scheepvaart wordt tot een minimum beperkt. Bij het verleggen van de kabels en leidingen kunnen de weggebruikers en bewoners wel enige overlast ondervinden.

Planning baggerwerkzaamheden Zaan

Uitvoering baggerwerkzaamheden:
november 2011-november 2012

Meer informatie

Via internet kunt u op de hoogte blijven van de voortgang van de projecten: www.noord-holland.nl/wilhelminasluis
www.noord-holland.nl/zaanbrug

Communicatie met de omgeving

De provincie zal bij het opwaarderen van de Zaan veel aandacht besteden aan de communicatie met de omgeving. De provincie zal u op de hoogte houden via internet, informatiebulletins, advertenties in huis-aan-huisbladen en informatiebijeenkomsten.

Heeft u vragen over het programma Vaart in de Zaan! of een van de deelprojecten? Neem contact op met de omgevingsmanager bij de provincie Noord-Holland, de heer J. (Jelle) Kootstra, telefoon: 06 2185 3390 of stuur een e-mail naar: vaartindezaan@noord-holland.nl

*Jelle Kootstra
Omgevingsmanager
provincie Noord-Holland*

COLOFON

Informatieblad Vaart in de Zaan! is een uitgave van de provincie Noord-Holland in samenwerking met de gemeente Zaanstad en de gemeente Wormerland.

Redactie: Directie Beheer en Uitvoering, sector Realisatie Infrastructuur

Fotografie: Corrie Spijkerman, Jolanda Hoogendoorn, Dick Riesmeijer en provincie Noord-Holland

Oplage: 3.000 exemplaren

DTP en drukwerk: Provincie Noord-Holland, MediaProductie

Haarlem, oktober 2011

Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.